

NR 19/2015

PREFERENCJE PARTYJNE

W LUTYM

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zbliżające się wybory prezydenckie i zgłaszanie kandydatur na urząd Prezydenta RP są dla partii politycznych okazją do zaprezentowania się i szansą na poprawę notowań. W styczniu Leszek Miller przedstawił nieznaną szerszej opinii publicznej Magdalenę Ogórek jako kandydatkę SLD na prezydenta. W dniu 31 stycznia PSL zatwierdziło kandydaturę marszałka województwa świętokrzyskiego i wiceprezesa tej partii Adama Jarubasa na urząd Prezydenta RP, zaś w ostatnią sobotę (już w trakcie realizacji badania) konwencją prezydencką kampanię przedwyborczą rozpoczął Andrzej Duda. Początek rywalizacji o głosy w wyborach prezydenckich mógł mieć pewien wpływ na rozkład preferencji wyborczych w lutym.

Udział w wyborach parlamentarnych zapowiada dziś 56% dorosłych Polaków¹.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań															
	2013		2014												2015	
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
w procentach																
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	54	54	58	54	57	52	51	52	51	50	55	55	61	54	55	56
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	18	16	18	18	18	18	18	16	16	19	18	19	16	16	18	20
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	28	30	24	28	25	30	31	32	33	31	27	26	23	30	26	23

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (297) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 5–11 lutego 2015 roku na liczącej 1003 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

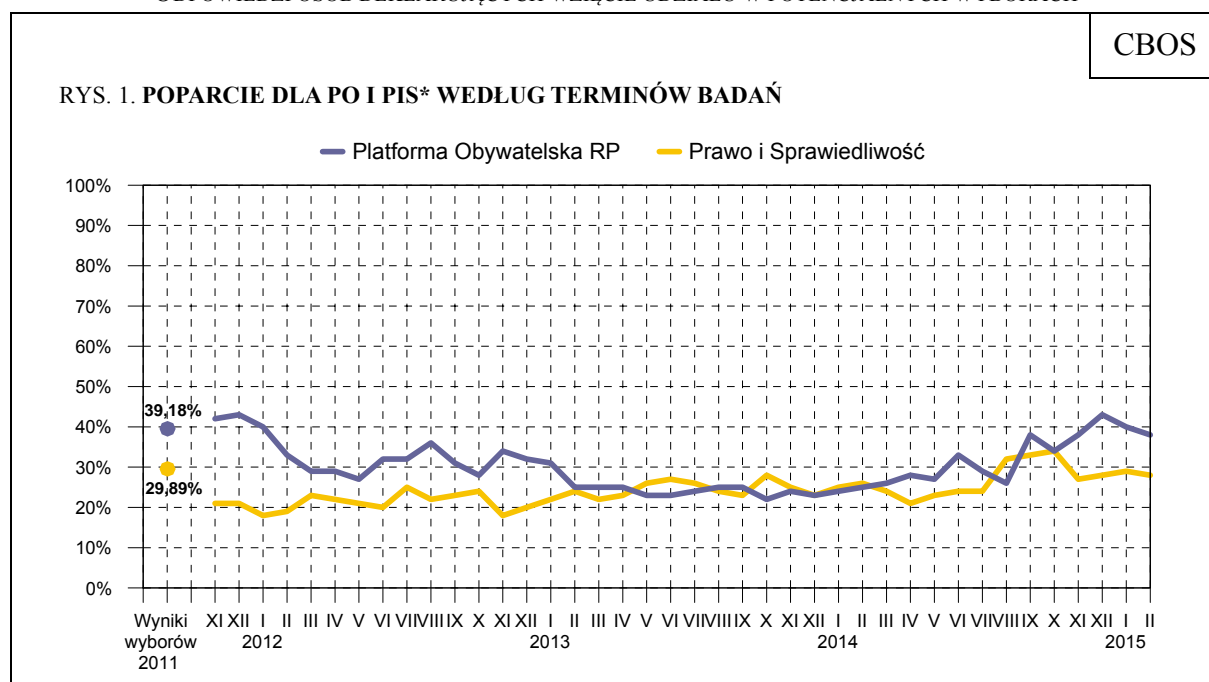
Na czele rankingu poparcia dla partii politycznych niezmiennie sytuuje się PO, na którą chce głosować 38% zadeklarowanych wyborców. Poparcie dla rządzącej partii maleje (od stycznia spadło o 2, zaś od grudnia o 5 punktów procentowych), nadal jednak zachowuje ona wyraźną przewagę nad swoim głównym konkurentem na scenie politycznej. Zamiar poparcia PiS (ewentualnie startujących z listy PiS kandydatów Polski Razem Jarosława Gowina lub Solidarnej Polski Zbigniewa Ziobry) w wyborach do Sejmu deklaruje bowiem 28% potencjalnych wyborców. Odsetek zwolenników PiS utrzymuje się od listopada (a więc od wybuchu tzw. „afery madryckiej”) na dość zbliżonym poziomie.

Trzecie miejsce w rankingu zajmuje PSL, któremu w ciągu ostatniego miesiąca przybyło zwolenników: na partię Janusza Piechocińskiego chce dziś głosować 11% zadeklarowanych wyborców (o 4 punkty procentowe więcej niż miesiąc temu).

Nieco wyższe niż styczniu jest także poparcie dla SLD (wzrost z 6% do 8%), jednak notowania tej partii nie odbiegają znacząco od uzyskiwanych przez nią w ubiegłym roku.

Na poziomie 4% ustabilizowało się w ostatnich miesiącach poparcie dla Kongresu Nowej Prawicy. Po okresie wyjątkowo niekorzystnych notowań w ostatnich miesiącach, poparcie dla Ruchu Palikota wzrosło do 3%. Tylko nielicznych zwolenników mają Polska Partia Pracy – Sierpień’80 (1%) oraz Prawica Rzeczypospolitej (1%).

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

* Od sierpnia 2014 roku poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską Zbigniewa Ziobry i Polską Razem Jarosława Gowina

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																	
	2013				2014												2015	
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach																	
Platforma Obywatelska RP	25	22	24	23	24	25	26	28	27	32	29	26	38	34	38	43	40	38
Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Polską Razem/ Prawo i Sprawiedliwość	23**	28**	25**	23**	25**	26**	24**	21**	23**	24**	24**	32	33	34	27	28	29	28
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	5	7	6	5	4	4	5	4	6	6	6	7	6	8	9	7	11
Sojusz Lewicy Demokratycznej	10	8	10	10	8	8	7	7	9	5	8	9	6	9	9	7	6	8
Kongres Nowej Prawicy	2	4	1	2	3	4	3	5	5	5	6	7	6	7	4	4	4	4
Twój Ruch/Ruch Palikota	5	4	3	3	3	3	3	1	3	1	2	4	2	2	1	1	0	3
Polska Partia Pracy – Sierpień'80	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2	1	1	2	1
Prawica Rzeczypospolitej	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1
Polska Razem Jarosława Gowina/ Polska Jest Najważniejsza	0***	0***	1***	1***	3	2	2	3	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	0	2	1	2	2	2	2	1	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Inne odpowiedzi	1	3	2	2	1	2	2	2	2	3	2	3	2	3	6	4	6	3
Trudno powiedzieć	26	21	26	26	25	24	27	27	24	20	20	11	4	4	5	4	4	4
N=	494	595	529	482	601	548	611	524	523	527	474	488	513	497	555	500	548	557

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

** Wyniki poparcia dla PiS

*** Wyniki poparcia dla PJN

Wyniki lutowego badania okazały się korzystne przede wszystkim dla PSL, dla którego poparcie znacząco się zwiększyło. Trudno powiedzieć, czy i w jakim stopniu do poprawy notowań tej partii mogło przyczynić się wysunięcie kandydatury Adama Jarubasa na urząd Prezydenta RP. Niewątpliwie partia ta, osiągając dobry wynik w wyborach samorządowych, zyskała na atrakcyjności – ostatnio do jej klubu parlamentarnego przeszedł John Godson, a wcześniej byli członkowie Twojego Ruchu. Nie widać natomiast – jak na razie – „efektu Dudy”. Konwencja prezydencka kandydata PiS i dobre oceny jego wystąpienia nie przełożyły się dotychczas na wzrost notowań tego ugrupowania. Być może, ocenom PiS zaszkodził niezrozumiały – jak się wydaje – dla szerszej opinii publicznej sprzeciw wobec przyjęcia przez Sejm Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		56	20	23	998
Płeć	Mężczyźni	58	21	21	481
	Kobiety	55	20	25	517
Wiek	18–24 lata	51	28	22	112
	25–34	52	24	24	193
	35–44	51	18	30	175
	45–54	60	19	21	156
	55–64	62	18	20	178
	65 lat i więcej	61	17	22	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	22	23	398
	Miasto do 19 999	53	16	30	190
	20 000 – 99 999	54	23	23	100
	100 000 – 499 999	56	22	22	186
	500 000 i więcej mieszk.	69	15	16	125
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	45	24	31	206
	Zasadnicze zawodowe	49	25	26	244
	Średnie	57	21	21	307
	Wyższe	72	11	17	241
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	77	8	15	100
	Średni personel, technicy	63	26	11	42
	Pracownicy adm.-biurowi	64	7	29	65
	Pracownicy usług	35	30	35	64
	Robotnicy wykwalifikowani	46	31	24	95
	Robotnicy niewykwalifik.	39	26	35	38
	Rolnicy	56	27	17	48
	Pracujący na własny rach.	63	26	11	45
	Bezrobotni	46	15	40	102
	Emeryci	62	16	21	209
	Renciści	55	23	22	60
	Uczniowie i studenci	61	28	11	71
	Gospodynie domowe i inni	49	22	28	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	65	16	19	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	21	22	77
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	23	23	248
	prywatnym gosp. rolnym	54	29	16	45
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	48	19	34	144
	Od 650 do 999 zł	51	24	25	132
	Od 1000 do 1399 zł	60	19	21	142
	Od 1400 zł do 1999 zł	71	16	12	103
	2000 zł i więcej	69	15	16	169
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	18	38	138
	Średnie	52	25	23	389
	Dobre	64	17	19	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	2	19	35
	Raz w tygodniu	61	19	20	460
	1–2 razy w miesiącu	51	23	26	148
	Kilka razy w roku	48	26	26	228
	W ogóle nie uczestniczy	54	19	27	117
Poglądy polityczne	Lewica	62	13	25	142
	Centrum	54	26	20	338
	Prawica	72	14	13	315
	Trudno powiedzieć	32	25	43	203

Tabela 2

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
		Kongres Nowej Prawicy	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej (PR)
		%	%	%	%	%
Ogółem		4	38	1	11	1
Płeć	Mężczyźni	7	35	1	11	1
	Kobiety	1	40	1	10	1
Wiek	18–24 lata	15	24	3	10	5
	25–34	8	36		9	
	35–44	3	36		11	1
	45–54	2	35	3	10	2
	55–64	1	40	1	9	
	65 lat i więcej	1	47	1	13	1
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	31	1	20	2
	Miasto do 19 999	5	34	2	5	2
	20 000 – 99 999	6	49	3	8	
	100 000 – 499 999	6	40		3	
	500 000 i więcej mieszk.	2	47		4	1
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	6	30	1	12	4
	Zasadnicze zawodowe	2	31	2	17	1
	Średnie	4	36	2	10	1
	Wyższe	4	47		6	1
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	50		3	
	Średni personel, technicy	7	23		7	3
	Pracownicy adm.-biurowi		54		11	
	Pracownicy usług	4	28	7	5	
	Robotnicy wykwalifikowani	3	35	3	8	2
	Robotnicy niewykwalifik.		23		19	
	Rolnicy		21		27	4
	Pracujący na własny rach.	8	51	3	3	3
	Bezrobotni	12	17	4	14	
	Emeryci		45	1	14	1
	Renciści	2	31		14	
	Uczniowie i studenci	14	27		5	5
	Gospodynie domowe i inni		36		11	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		43		9	1
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	45		4	2
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	39	3	6	1
	prywatnym gosp. rolnym		23		26	4
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	8	14		17	1
	Od 650 do 999 zł	2	39	1	13	
	Od 1000 do 1399 zł	2	34	1	13	1
	Od 1400 zł do 1999 zł	3	49		6	2
	2000 zł i więcej	6	51	1	5	
Ocena własnych war. mater.	Złe	9	24		15	2
	Średnie	1	35	1	12	2
	Dobre	5	42	1	9	1
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	41		5	
	Raz w tygodniu	2	36	1	14	2
	1–2 razy w miesiącu	9	36	4	15	
	Kilka razy w roku	5	45		7	
	W ogóle nie uczestniczy	4	30		1	1
Poglądy polityczne	Lewica	5	35	1	5	
	Centrum	1	49	1	12	
	Prawica	7	32	1	9	2
	Trudno powiedzieć	2	29	3	19	3

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?					Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) wraz z Solidarną Polską i Polską Razem	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Twój Ruch	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		28	8	3	3	4	557
Płeć	Mężczyźni	27	10	2	4	3	274
	Kobiety	28	6	3	4	5	283
Wiek	18–24 lata	25	3	2	11	2	57
	25–34	24	6	6	8	5	101
	35–44	22	14	5	3	6	87
	45–54	33	8	3	2	3	93
	55–64	32	11	1	2	4	108
	65 lat i więcej	28	5			3	111
Miejsce zamieszkania	Wieś	30	9	1	3	1	214
	Miasto do 19 999	33	10	3	2	4	101
	20 000 – 99 999	27	2	2		2	54
	100 000 – 499 999	26	11	4	5	5	102
	500 000 i więcej mieszk.	18	4	7	7	9	86
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	39	2		5	1	91
	Zasadnicze zawodowe	33	9	1	2	2	118
	Średnie	29	8	3	1	6	176
	Wyższe	16	10	5	7	4	171
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	7	7	9	5	75
	Średni personel, technicy	31	11		6	11	26
	Pracownicy adm.-biurowi	17	7	8		5	42
	Pracownicy usług	40	8		4	3	22
	Robotnicy wykwalifikowani	34	10			5	42
	Robotnicy niewykwalifik.	51	7				15
	Rolnicy	35	13				27
	Pracujący na własny rach.	12	2	4	10	4	28
	Bezrobotni	39	7	6	1		46
	Emeryci	27	8		1	3	130
	Renciści	36	11		2	4	32
	Uczniowie i studenci	27	4	3	15		43
	Gospodynie domowe i inni	26	13	3		11	29
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	9	3	4	3	84
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	3		4	12	43
	sekt. prywat. poza rolnict.	22	8	6	5	4	133
	prywatnym gosp. rolnym	39	8				24
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	38	12	4	3	3	68
	Od 650 do 999 zł	24	7	3	7	4	67
	Od 1000 do 1399 zł	31	9	1	2	5	84
	Od 1400 zł do 1999 zł	20	8	6	4	2	74
	2000 zł i więcej	18	8	2	6	4	115
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	9	1	5	1	59
	Średnie	33	6	3	3	4	199
	Dobre	23	9	3	4	4	298
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	3	3			28
	Raz w tygodniu	35	6	0	1	3	279
	1–2 razy w miesiącu	21	10	2	1	4	75
	Kilka razy w roku	16	13	5	6	4	106
	W ogóle nie uczestniczy	19	8	9	18	9	62
Poglądy polityczne	Lewica	4	30	9	5	6	86
	Centrum	18	7	2	6	3	182
	Prawica	43	2	1	1	2	227
	Trudno powiedzieć	30	2	2	5	7	62